

sedniško mesto, bo vodil do konca štiriletne dobe podpredsednik Roosevelt. Nove volitve ne bo pred koncem dobe.

Politični ogled.

Dalmatinski Italijani postajajo jako predrzni. Občinski zastop mesta Zader je zabranil, da se izkrcajo iz parobroda oni hrvaški romarji, vračajoči se iz Trsata, ki so imeli na klobukih hrvaška znamenja. Romarje so Italijani ometali z blatom. Med Hrvati v Dalmaciji je zavlada vsled poročila o tem dogodku nepopisna nevolja. V Zadru se utegne zaradi napadov, ki jih izvršujejo Lahoni na Hrvate, proglasiti izjemno stanje.

Združevanje čeških kmetov. Češki katoliško misleči poljedelci na Moravskem so izdali oklic, v katerem vabijo za 22. in 23. t. m. na shod, na katerem bi se naj ustanovila katoliška kmečka zveza za Moravsko. Dobra misel!

Bivši finančni minister na Nemškem dr. Miquel je v Frankobrodu nagloma umrl. Zadela ga je kap. Hči ga je našla mrtvega v postelji.

Italija išče spora z našo državo. To kaže napad italijanskih Dalmatincev na zavod sv. Jeronima v Rimu, kjer imajo skrivno svoje roke Italijani iz kraljestva zraven, to kažejo nemiri po dalmatinskih mestih nasproti Hrvatom, katere nemire Lahni hvalijo, to je pokazal nedavno tudi italijanski admiral Palumbo. Ta admiral je z italijanskim brodomjem demonstriral pred Visom, ondi, kjer je naš junak Tegethoff tako nepričakovano porazil italijansko brodomje. Da je Palumbo očitno izzival proti Avstriji, je razvidno, ker se je upal pokazati v dalmatinskem, torej v avstrijskem brodomju. Italijani so bolj živo kot kedaj začeli sanjati, da razširijo italijansko kraljestvo na avstrijsko Primorje, Dalmacijo, Albanijo ter južne Tirole. Okusa nimajo slabega. Avstrijska vlada pa v Primorju podpira »neodrešene« Italijane, Slovane pa prezira. Taka politika ni samo kratkovidna, ampak tudi nevarna.

Rusija oborožuje? Listi poročajo, da je ruska armada s 180.000 mož odkorakala proti rumunski meji in sicer v posameznih oddelkih. Tudi popravlja Rusija ob Donavi z vso hitrostjo tamošnje svoje trdnjave. Ti dogodki, ako so resnični, bi veljali v prvi vrsti macedonskemu vprašanju, katero se menda ne more razrešiti brez Rusije.

Kitajski poslanik pri nemškem cesarju. Princ Tsun, odposlanik kitajske vlade,

je bil pretekle dni sprejet pri nemškem cesarju v gradu Potsdam. Princ Tsun je prišel izrecno z nalogom kitajske vlade, da prosi odpuščenja zaradi umora nemškega poslanika Kettelerja v Peking. Listi pripisujejo tej avdienci pa še drugo politično važnost, o kateri pa še ni nič določenega v javnosti.

Vojska v Južni Afriki. Anglija se nahaja — tako piše »Edinost« — v jako slabem položaju, katerega se da najbolje označiti z besedami: naprej ne vem, nazaj ne smem! Ako bi bili angleški politiki pred izbruhom južno-afriške vojne vedeli, da zagazijo tako globoko v močvirje, iz katerega se jim bo nemogoče izvleči, bili bi gotovo opustili misel na zaposedenje južno-afriških republik! Ali sedaj so na plesu in morajo dalje plesati, ali pa sramotno popihati jo v svojo domovino. Gotovo si niso pričakovali nikdar, da bo njim, mogočnim Angležem, delal mali burski narod toliko preglavice. Cesar ne morejo doseči z orožjem v roki, hoteli bi doseči s papirnatimi proklamacijami. No, smešno bi bilo le misliti, da bi se isti Buri, ki se ne plašijo neštevilnih angleških topov in pušk, ustrašili pred proklamacijami. Kako naj sedanja demolizirana in zmanjšana Kitchenerjeva vojska opravi delo, katero ni mogla opraviti niti sveža in močna Robertsova armada?! Kako naj dalje Angleži premagajo Bure, ko niti ne vedo, kje se ti nahajajo prav za prav? Svoječasno je bil lord Kitchener vse lepo uredil, da zajame in popolnoma potolče Bure na severni strani Transvaala. Ko pa je po dolgem trudu s svojo ogromno in neokretno armado dospel tja gori, bili so Buri že davno ravno na nasprotni strani, t. j. na jugu Kaplandije, na angleški posesti, kjer so napadali vlake, ki so dovažali Angležem živil in drugih potrebščin, vsled česar se je Kitchener zopet povrnil s svojimi četami. Angleži niso sedaj nikjer varni pred burskimi četami. Le-te so povsod in nikjer. Kjer jih Angleži najmanj pričakujejo, se iste pojavljajo in jih napadajo; kadar jih pa hočejo Angleži loviti, zginejo Buri kakor kafa. Poleg vsega tega se vedno bolj širi tudi ustaja v Kaplandiji in za Anglijo je vedno manj upanja, da bi mogla premagati Bure ter tako dokončati južno-afriško vojno.

Dopisi.

Vitanje. (Nesreče.) Ni kraja brez nesreče. Nemila nezgoda je zadela ubogo družino dne 17. julija pri Fužinah nižje Vitanja. Kovač Franc Flasch, zapodil si je s

božjo voljo te prosim, pusti mi vsaj življenje», prosi milo Podlipnik. Lopov se divje nasmjeje.

«Ali se še spominjaš Ferdinand, kaj sem obljubil tvoji nevesti? To hočem danes zvršiti. Ti me prosiš, naj ti pustim življenje, tudi jaz sem te prosil, da mi pustiš nevesto; ti me nisi hotel uslišati, tudi jaz te ne morem.»

«Sedaj te spoznam. Ne bom te prosil življenja, ker vem, da je vsa prošnja zaman. Kedor že svojo mater umori, tudi z drugim nima usmiljenja. Pa vedi, da bo prišel čas, da boš tudi ti dajal odgovor za svojo hudobijo.»

«Molči!» tudi tvoji ženi hočem iti po slovo. Ker potrebujem denarja, da odidem od tega prokletega kraja, hočem, da mi doda Reza, kar mi manjka.»

«Lopov, razbojnik, morilec, boj se Boga in —», dalje ni mogel. Nož v Tomaževi roki se zablika ter se pogrezne naravnost v srce. Curek vroče srčne krvi brizgnil je iz rane ter pobarval hrast. Nedorajna luna je gledala mirno na pojemajočega moža in razsvitljevala divji razbojnikov obraz, kateri se je pripravljaj, da odreže glavo svojemu sovražniku. Glavo je zavil v obleko, katero je vzela nesrečnežu. Nesel jo je globoko v gozd, kjer je vse skupaj zakopal v že pripravljeno jamo

mrmraje: «Tukaj leži tako dolgo, dokler te ne zanesem tja kamor slišiš.» Nato se počasi napoti k njegovi ženi, katera je že spala. Potrkavši na okno in jo prosi naj mu odpre, Žena misleč, da je kateri od sosedov, odpre pa kako se ustraši, ko zagleda pred seboj divji tuji obraz. Vskliknila je na pomoč, pa lopov jo je loputnil s pestjo po glavi, da se nezavestna zgrudi na tla. On pa plane v sobo, pobere denar in odbeži. Drugo jutro so našli mimo idoči ljudje nezavestno ženo in ko so videli, da je v sobi vse navskriž, so hitro poslali po zdravnika in orožnika. Zdravnik je zbudil nezavestno ženo zopet k življenju in ko je orožnikoma naznanila, kar je znala, sta se ta napotila k staremu poštenjaku in županu Vrbi. Kaj se je dalje godilo, nam je znano.

V.

Prišel je dan, ko je storila posvetna gosposka svojo dolžnost. Ura je bila določena v jutro ob 6. Mnogo ljudstva se je že zbralo in čakalo na žrtvo, katera je imela vsak čas priti. Kmalo nato so pripeljali Tomaža, kateri se je v tem kratkem času zelo spremenil. Njegov že poprej blede obraz, postal je še bledejši; skesano in mirno je stopal zraven duhovnika, ter v jednomer poljuboval sv. razpelo, katero mu je podaril duhovnik.

puško dve krogli v glavo tako, da je spodnja lubanja, malone, odletela. Našel ga je Ivan Poklič v Dragi ob vodi popolnoma že v črvih, ko je kosil.

Dva meseca prej, dne 18. maja je utonil delavec Simon Stožir. Padel je v globoko kad čreslenke v delavnici g. Rajmunda Hofbauer-ja. — Nenavadna novica je, da je dne 22. julija porodila Julijana Tepej v vasi Trebekinji trojčke, ki so pa umrli. — Dne 3. septembra je umrl obče spoštovani vitanjski tržan Alojzij Tischler. Pogreb je bil sijajen. Mnogo ptujcev mu je skazalo poslednjo čast ter mu položilo več vencev na grob. Bila je na grobu pridiga, katero je imel župnik g. Al. Arzenšek.

Iz Ljutomera. (Šolska veselica.) Dne 1. septembra se je v Ljutomeru priredila za učence iz Franc Jožefove šole veselica za konec leta. Ob enem pa je veselica veljala za 40letni spomin, odkar je štirirazrednica v Ljutomeru. Na g. Kukovčevem domu je bilo vse lepo pripravljeno in ob 3. uri se je veselica začela. Zbralo se je mnogo učencev in učenek, pa tudi odraslih na stotine.

Po vspredu je bilo prvo na vrsti tamburanje ljutomerskih tamburašev in tamburašic, katerih je 17. Prav dobro, v zadovoljstvo občinstva so tamburali. Potem je bila slavnostna beseda g. Kukovca, kateri je prav lepo in iz srca govoril otrokom o šoli, kakšna da mora biti, da se pridobijo v nji koristi. Pozabilo se pa tudi ni na stariše in njih dolžnosti do otrok, kam jih naj pošiljajo v šolo, da bo imela šola dober vspeh. Zatem so peli dečki in deklice »Avstrija moja«. Nadalje so se vršile na odru razne deklamacije v enem-, dvo- in trigovorih, kar je bilo prav zanimivo. Potem so pele deklice »Planinarica«. Zanimiva je bila telovadba. Po končanem sporedu so se otroci okrepčali s kruhom in pijačo, kar so ljutomerske darežljive rodbine darovale. Veselica bo ostala otrokom v vednem spominu. G. Robič, ravnatelj šole, se je vsem prav lepo zahvalil v imenu šole.

Bodi še omenjeno, da je letos postalo v Ljutomeru nekoliko veselo narodno življenje. Stari narodni voditelj g. Kukovec je zopet krepko poprijel narodno krmilo in se po celem Murskem polju veselo ziblje narodna ladija. Le eno bi še bilo potrebno, in to je, da bi se naše narodnjakinje in narodnjaki posluževali pri veselicah in v gostilnah edino le slovenskega jezika. Že rajni g. Freunfeld je to jako grajal, pa ta maroga se noče izbrisati. Treba je pomisliti, kako močen utis ima nemurjenje na priprosto ljudstvo, da se ljudstvo bolj narodno pači, kakor navduši! Resnico govorim, ker znam, da ljudstvo reče:

Ko je stopil pod vislice, je pokleknil ter glasno molil »očenaš« in »Češčena si Marijo«; vsem pričujočim igrale so solze v obeh. Ko je vstal, prosil je za besedo, da se poslovi od tega sveta in prosi vse pričujoče odpuščanja. Bilo mu je dovoljeno in začel je s krepkim glasom govoriti blizu tako le:

«Najpoprej vas prosim odpuščanja za vse krivice in nadloge, katere sem vam prizadel. Mlad se moram ločiti iz tega sveta na tako sramoten način, pa zaslužil sem si. Moja smrt naj vam bo vsem v izgled in svarilo, da se varujete vsega hudega ter živite pošteno. Brzdajte svoje srce ter se ne dajte voditi strastem. Materam pa polagam edino to na srce: «Vzgojajte svoje otroke v strahu božjem, blažite njim srce; ako pa razvajate svoje otroke, zgodilo se bo vsakemu, kakor se bo zgodilo meni.» Ako bi mene moja mati nekoliko trdeje prijemala, ne bi postal razbojnik in morilec. Še enkrat prosim za odpuščanje, ker rabelj je že pripravljen, da izvrši svoje delo. Z Bogom!»

Nato mu je vrgel rabelj vrv okolu vratu. Smrtna tiho nastane. Malo trenutkov še, in obsojenec je visel. Duhovnik mu je podelil zadnji blagoslov ter mu pritisnil križ na usta, katerega je iskreno poljubil, ter se z umirajočim pogledom zahvalil. Kmalo nato se je naznanilo, da je obešenec mrtev. Pobožno